

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat, Ion Druță

examinînd recursul declarat de către Bulat Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” - Muntean Oleg împotriva lui Bulat Victor cu privire la recunoașterea dreptului de servitute,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, prin care s-a recunoscut dreptul de servitute a terenului dominant cu nr. cadastral 3818111.449 - proprietar SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de insolabilitate) asupra terenului aservit cu nr. cadastral 3818111.004, proprietar - Bulat Victor și s-a instituit calea de acces cu suprafața de 0,0634 ha, conform schemei sectorului de teren a constatării specialistului, de la șoseaua magistrală R5 la teren dominant, prin terenul aservit,

c o n s t a t ă :

Prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 12 mai 2010, a fost intentat procesul de insolabilitate față de SA „Fabrica de Conserve din Coșnița”.

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 07 noiembrie 2013, s-a dispus continuarea procesului de insolabilitate a SA „Fabrica de Conserve din Coșnița”, aprobarea demisiei administratorului insolabilității ÎI „Apostol Veaceslav”, inițierea procedurii falimentului față de entitatea insolabilă și desemnarea în calitate de lichidator ÎI „Muntean Oleg”, certificat de perfecționare profesională nr. 11560 din 10 noiembrie 2008.

La 04 mai 2016, lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” Muntean Oleg a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Bulat Victor privind recunoașterea dreptului de servitute. În motivarea acesteia a indicat că, exercitîndu-și atribuțiile, a constatat că la bilanțul întreprinderii se află inclusiv bunul imobil cu nr. cadastral 3818111.449. În vecinătatea nemijlocită a bunului imobil a entității falimentare se află bunul imobil cu nr. cadastral 3818111.004, ce aparține persoanei fizice Bulat Victor Andrei, iar acesta este amplasat lîngă șoseaua magistrală R5. Astfel, deținînd în proprietate bunul imobil, SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” nu poate avea acces direct de la șoseaua R5 la bunul său, ceea ce afectează grav și negativ randamentul economic al acestuia și implicit masa debitoare a entității.

La data de 08 aprilie 2016 și 14 aprilie 2016, lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” - Muntean Oleg a expediat în adresa lui Bulat Victor, proprietarul terenului cu nr. cadastral 3818111.004, cerere cu privire la oferirea

benevolă a dreptului de servitute SA „Fabrica de Conserve din Coșnița”.

Cu toate acestea, Bulat Victor nu a reacționat la solicitările lichidatorului, fapt ce l-a determinat să se adreseze în instanță cu cerere privind instituirea dreptului de servitute.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” Muntean Oleg a fost admisă. S-a recunoscut dreptul de servitute a terenului dominant cu nr. cadastral 3818111.449 - proprietar SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de insolabilitate) asupra terenului aservit cu nr. cadastral 3818111.004, proprietar - Bulat Victor și s-a instituit calea de acces cu suprafața de 0,0634 ha, conform schemei sectorului de teren a constatării specialistului, de la șoseaua magistrală R5 la teren dominant, prin terenul aservit.

Nefiind de acord cu încheierea menționată, la 10 octombrie 2016, Bulat Victor a declarat recurs, completându-l la 08 noiembrie 2016 prin intermediul avocatului Gațcan Leonid și 15 noiembrie 2016, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de lichidatorul Muntean Oleg cu privire la recunoașterea dreptului de servitute să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei s-a indicat că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 425 CPC, *„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei”*.

Având în vedere că în ședința de judecată din 09 septembrie 2016, a fost pronunțat doar dispozitivul încheierii contestate (f.d. 43), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării încheierii motivate, recursul înaintat de Bulat Victor se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, *„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare”*.

Conform art. 5 alin. (2) din Legea insolabilității nr. 149 din nr. 149 din 29 iunie 2012, *„Instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă”*.

Colegiul menționează că norma legală enunțată prevede expres competența exclusivă a instanței de insolabilitate, de a examina cauzele/ litigiile care se referă la masa debitoare. La caz, prin cererea de chemare în judecată înaintată de către lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” - Muntean Oleg, s-a solicitat **recunoașterea unui drept real** - dreptul de servitute (servitute de trecere).

Astfel, Colegiul reține că din materialele cauzei nu este clar în ce măsură respectivul drept real (servitutea de trecere), are tangență cu masa debitoare a SA

„Fabrica de Conserve din Coșnița”, în sensul impactului acestuia asupra posibilității de valorificare a masei debitoare sau a componentei acesteia.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de insolvabilitate a reținut spre examinare prezentul litigiu cu încălcarea competenței jurisdicționale, or competența excepțională în examinarea prezentei acțiuni reale imobiliare revine judecătorei, în raza căreia se află bunurile imobile (terenul dominant și cel aservit).

În acest sens, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 40 alin. (1) CPC, *„Acțiunile cu privire la dreptul asupra terenurilor, subsolurilor, fișiiilor forestiere, plantațiilor perene, resurselor acvatice izolate, asupra unor case, încăperi, construcții, altor obiective fixate de pământ, precum și acțiunile în ridicare a sechestrului de pe bunuri, se intentează în instanța de la locul aflării acestor bunuri”*.

Având în susținere norma legală enunțată, Colegiul menționează că, competență în examinarea prezentei acțiuni nu este Curtea de Apel Chișinău (în calitate de instanță de insolvabilitate), ci Judecătoria Dubăsari.

Mai mult decât atât, Colegiul menționează că drepturile și obligațiile civile (la caz dreptul de servitute), prin prisma art. 8 alin. (2) lit. c) Cod Civil, apare în temeiul unei hotărâri judecătorești și nu în baza unei încheieri, care reprezintă dispoziția instanței sau judecătorului prin care pricina nu se soluționează în fond.

Reieșind din cele expuse mai sus, încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016 urmează a fi casată, iar cauza restituită spre rejudecare la Judecătoria Dubăsari, conform competenței excepționale prevăzute la art. 40 alin. (1) CPC.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Bulat Victor.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2016, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” - Muntean Oleg împotriva Bulat Victor, cu privire la recunoașterea dreptului de servitute, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Dubăsari.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță